

Vjerovnik raspolaže ovršnom ispravom DA ☐ NE ☒ za iznos _____ (euro)

NE ☒

Naziv ovršne isprave

PODACI O RAZLUČNOM PRAVU:

Pravna osnova razlučnog prava

Dio imovine na koji se odnosi razlučno pravo

Iznos tražbine _____ (euro)

Razlučni vjerovnik odriče se prava na odvojeno namirenje

ODRIČEM ☐ NE ODRIČEM ☐

Razlučni vjerovnik pristaje da se odgodi namirenje iz predmeta na koji se odnosi njegovo razlučno pravo radi provedbe plana restrukturiranja PRISTAJEM ☐ NE PRISTAJEM ☐

PODACI O IZLUČNOM PRAVU:

Pravna osnova izlučnog prava

Dio imovine na koji se odnosi izlučno pravo

Izlučni vjerovnik pristaje da se izdvoji predmet na koji se odnosi njegovo izlučno pravo radi provedbe plana restrukturiranja PRISTAJEM ☐ NE PRISTAJEM ☐

Mjesto i datum

SPLIT 6. 06. 2025.g.

Potpis vjerovnika

DANICA RELJANOVIĆ
Danica Reljano
MILICA GARIKOVIĆ
Milica Garlović

PUNOMOĆ

Ovlašćujem(o)

ODVJETNIK

ANTE UDOVIČIĆ

SPLIT, Trg Hrvatske bratske zajednice 8/II

Tel/fax 021/239-982

..... da me (nas) zastupa u građanskom,
parničnom, vanparničnom, ovršnom, zemljišnoknjižnom postupku, kaznenom
predmetu, postupku pred trgovačkim sudom, u postupku pred tijelima državne
uprave koji se vodi kod

FIKSA ZAGREB

zbog PREDSTELAJA

pod poslovnim brojem St-1035/2025

Ovlašćujem(o) ga da me (nas) zastupa u svim mojim (našim) pravnim
poslovima u sudu i izvan suda i kod svih drugih državnih tijela te da zbog zaštite
i ostvarenja mojih (naših) na zakonu osnovanih prava i interesa poduzima sve
pravne radnje i upotrijebi sva u zakonu predviđena sredstva a naročito da
podnosi tužbe i ostale podneske, da sklapa poravnanja, da daje nasljedne
izjave te da prima novac i novčane vrijednosti i da o tome izdaje potvrde.

Pristajem(o) da ga zamjenjuje

U SPLITU , dana 6.06.25 god.

Danilo Delončić
DANILO DELONČIĆ

Ante Udovičić
ANTE UDOVIČIĆ

Financijska Agencija Zagreb

Ulica grada Vukovara 70

Uz prijavu tražbine za vjerovnike;

ad1) Danica Reljanović

ad2) Milija Gavrilović - dostavlja se kako slijedi;

- a) Presuda Općinskog suda u Splitu br: Pr-273/2024 i rješenje o ispravaku iste od 26. svibnja 2025.g.
- b) Obračun kamata na presuđeni dio
- c) Punomoć za odvjetnika Antu Udovičić

U Splitu 6. svibnja 2025.g.

punomoćnik

ODVJETNIK
ANTE UDOVIČIĆ
SPLIT, 7/9 Hrvatske bratske zajednice 8/II
Tel/fax 021/239-982

Republika Hrvatska
Općinski sud u Splitu
Gundulićeva 27
21000 Split

Pr-273/2024

U IME REPUBLIKE HRVATSKE PRESUDA

Općinski sud u Splitu, po sutkinji ovog suda Katici Bojčić Vidović, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljica pod 1. Danice Reljanović, OIB: 64877290960, Split, Radanova 6 i pod 2. Milije Gavrilović, OIB: 40476680521, Split, Teslina 20, obje zastupane po punomoćniku Anti Udovičiću, odvjetnik u Splitu, protiv tuženika Brodograđevna industrija Split d.d., Ulica Velimira Škorpika 11, Zagreb, kojeg zastupa punomoćnica Smiljenka Buljan, odvjetnica u Splitu, uz sudjelovanje umješača na strani tuženika Republike Hrvatske, OIB: 52634238587, kojeg zastupa Općinsko državno odvjetništvo u Splitu, radi naknade štete, nakon održane usmene i javne glavne rasprave, zaključene dana 26. ožujka 2025. u nazočnosti punomoćnika tužiteljica i punomoćnice tuženika, a u izočnosti umješača, dne 15. svibnja 2025.,

presudio je

I Nalaže se tuženiku, u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe, isplati tužiteljicama ad 1) i ad 2) s osnova naknade neimovinske štete zbog povrede prava osobnosti na tjelesno i duševno zdravlje, njihovog sada pok. prednika, iznos od 36.340,00 EUR-a sa zakonskom zateznom kamatom koja teče počev od 5. lipnja 2015. pa 31.srpnja 2015. po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope HNB-a koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu, za 5 (pet) postotnih poena, a od 1. kolovoza 2015. do 31.prosinca 2022. po stopi propisanoj čl. 29 st. 2 ZOO-a, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena , od 1.siječnja 2023.god. do 31.prosinca 2023. po stopi propisanoj čl. 29.stavka 2. ZOO-a koja određuje se, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a od 1. siječnja 2024. pa sve do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za

prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi 1. srpnja te godine, a koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke.

II. Nalaže se tuženiku, u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe, isplati tužiteljicama prouzročenim parničnim trošak u iznosu od 16.168,13 eura sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od 15. svibnja 2025. pa sve do isplate, po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope HNB-a, a koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu, za pet postotnih poena.

Obrazloženje

1. Prednik tužiteljica Đurađ Šarić je dne 5. lipnja 2015. podnio ovom sudu tužbu protiv tuženika radi naknade štete. U tužbi se navodi kako je prednik tužiteljica bio zaposlenik kod tuženika u periodu od 31. siječnja 1969. pa do 22. siječnja 1992., radeći poslove cjevara pri čemu je dolazio u dodir s azbestnom prašinom, a kako je radio godinama to je isti obolio od profesionalne bolesti azbestoze pleure. Kako je prednik tužiteljica obolio radeći kod tuženika i to od profesionalne bolesti to mu tuženik za pretrpljenu štetu odgovara po principu objektivne odgovornosti-uzročnosti. Navodi kako radi profesionalne bolesti je trpio bolove u prsištu, otežano se kreće i ima tzv. smetnje ventilacije, ograničena mu je pokretljivost, naročito pri hodu uz stepenice, brzo se umara, a tegobe su izražene u jutarnjim satima i pri naporima, a kako je svjestan posljedica oboljenja to je trpio i intenzivan strah, jer se radi o oboljenju koje u odnosu na prosječnu populaciju povećava mogućnost malignih oboljenja. S obzirom na to da je radi profesionalne bolesti od koje je obolio radeći kod tuženika prednik tužiteljica trpio neimovinsku štetu zbog povrede prava osobnosti na tjelesno i duševno zdravlje po kvalifikatornim okolnostima za određivanje iste i to: pretrpljenim fizičkim bolovima, duševnim bolovima zbog smanjenja životne aktivnosti, te pretrpljenog straha, a na ima pravične novčane naknade tužitelj potražuje ukupno 80.000,00 kn. Temeljem prednjeg, predlaže donošenje presude kojom će se naložiti tuženiku isplatiti mu s osnova naknade neimovinske štete zbog povrede prava osobnosti na tjelesno i duševno zdravlje iznos od 80.000,00 kn sa zakonskom zateznom kamatom koja na zatraženi iznos teče počev od podnošenja tužbe pa sve do isplate, uz potraživanje troškova postupka sa zakonskim zateznim kamata od presuđenja pa sve do isplate.

2. U odgovoru na tužbu, tuženik pobija navode prednika tužiteljica da je isti radio u periodu od 31.01.1969. do 22.01.1992. kada je iz radne knjižice razvidno da se radi o periodu rada tužitelja kod prednika tuženika u vremenu od 25. 1. 1960. do 30. 1. 1969. godine. Navodi kako tuženik nije odgovoran za štetu jer tuženik nije subjekt odgovornosti iz svih gore navedenih razloga, a stoga kako nema subjekta odgovornosti za štetu, nema niti drugih pretpostavki odgovornosti koje bi se mogle odnositi na ovdje tuženika, pa nema niti objektivne odgovornosti za štetu, stoga što tužitelj nema opravdani pravni interes, odnosno tuženik ovdje ističe prigovor promašene pasivne legitimacije tuženika. Predlaže odbiti tužbu zbog promašene pasivne legitimacije tuženika uz naknadu troškova postupka tuženiku.

3. Podneskom od 26. rujna 2020. prednik tužiteljica je preinačio tužbeni zahtjev povećanjem istog s obzirom na izmijenjene orijentacijske kriterije pa potražuje od tuženika na ime naknade neimovinske štete zbog povrede prava na tjelesno i duševno zdravlje iznos od 120.000,00 kn s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama od 5. lipnja 2015. do isplate, uz troškove postupka sa zateznim kamatama od presuđenja do isplate.

3.1. Tuženik se usprotivio preinačenom tužbenom zahtjevu, te ističe prigovor zastare tužbenog zahtjeva iznad iznosa od 80.000,00 kn.

4. Sud je na prijedlog tuženika pozvao Republiku Hrvatsku radi eventualnog miješanja na strani tuženika, te je raspravnim rješenjem od 8. ožujka 2021. prihvatio sudjelovanje RH kao umješača na stani tuženika.

5. Umješač na strani tuženika pridružio se svim navodima iznesenim od strane tuženika.

6. Podneskom od 12. veljače 2023. prednik tužitelja označuje osobno ime tužitelja Đurađ Šarić umjesto Đuro, a ujedno i uređuju tužbeni zahtjev na način da potražuju od tuženika na ime naknade neimovinske štete zbog povrede prava osobnosti isplatu iznosa od 25.120,00 eura s pripadajućim zateznim kamatama od 5. lipnja 2015. do isplate, te troškovima postupka sa zateznim kamatama od presuđenja do isplate.

7. Tuženik se u podnesku od 23. veljače 2023. usprotivio subjektivnoj i objektivnoj preinaci tužbenog zahtjeva, te ističe prigovor zastare tužbenog zahtjeva preko iznosa od 10.617,82 eura/80.000,00 kn, dok je na ročištu od 16. siječnja 2023. istakao prigovor zastare tužbenog zahtjeva u cijelosti.

7.1. Sud je dopustio preinaku tužbu povećanjem tužbenog zahtjeva za naknadu neimovinske štete (s iznosa od 15.926,74 eura/120.000,00 kn na iznos od 25.120,00 eura) i postupak je nastavljen po preinačenom tužbenom zahtjevu, a sve iz razloga što je povećanje tužbenog zahtjeva bilo nakon provedenog medicinskog vještačenja, a i smatra da bi to bilo svrsishodno za konačno rješenje odnosa među strankama.

7.2. Tuženik se usprotivio subjektivnoj preinaci (tužitelj je u tužbi naznačen kao Đuro Šarić, OIB: 08916405905, a podneskom od 23. veljače 2025. kao Đurađ Šarić, OIB: 08916405905), međutim za istaknuti je da se ovdje ne radi o subjektivnoj preinaci tužbe, jer je krivo označeno ime tužitelja (a očito je iz dokumentacije u spisu da se tužiteljevo ime krivo upotrebljavalo), ali je ispravan njegov OIB, što dovodi do zaključka da se ovdje ne radi o promjeni osobe tužitelja, već se radi o istoj osobi.

8. Tijekom postupka sud je proveo dokaze pregledom preslika radne knjižice prednika tužiteljica, rješenja o rasporedu od 07.03.1964., 15.08.1964., od 21.10.1964., 20.01.1965., 11.11.1965., 30.1.1966., 30.08.1966., od 12.03.1967., 16.08.1967., 22.01.1968., 28.05.1968., 14.08.1968. i od 30.01.1969., medicinske dokumentacije za prednika tužiteljice, zdravstvenog kartona prednika tužiteljica, ugovora o prodaji i prijenosu dionica Brodograđevne industrije Split d.d. od 28.02.2013., odluke ovog suda broj IP-2033/94 od 25.02.1998., preslika odluke ovog suda pod br. Pr-45/14 od 15.10.2015., preslika odluke Županijskog suda u Bjelovaru br. GŽ R-153/2015-2 od 13.05.2016., preslika karte 7231, izvotka iz sudskog registra Trgovačkog suda u

Splitu za tvrtku Monter d.d., izvješća o obavljenoj reviziji pretvorbe i privatizacije Državnog ureda za reviziju, Područni ured Šibenik od rujna 2003., izvatka članka iz lista Slobodna Dalmacija, nalaza i mišljenja Doma zdravlja Split, rješenja HZMO-a od 10.06.1992., dopisa HZMO-a od 12.03.2018., izvatka iz sudskog registra za tvrtku Brodograđevna industrija b.b., medicinskim vještačenjem po specijalisti medicine rada dr. Milani Varinac-Barač, dopune vještačenja spec. medicine rada dr. Milane Varinac-Barač, vještačenjem po specijalisti pulmologu dr. Ireni Perić, dopune vještačenja spec. pulmologa dr. Irene Perić, pisane dopune vještačenja spec. pulmologa dr. Irene Perić od 18.10.2021., kao i specijalisti pulmologu dr. Ivanu Gudelju, po specijalisti radiologu dr. Marinu Roje, po specijalisti psihijatru dr. Nikoli Sikirici i specijalisti psihijatru dr. Ivanu Urliču, usuglašavanjem mišljenja sudskih vještaka specijalista pulmologa dr. Ivana Gudelja i dr. Irene Perić pa je na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih zajedno, kao i na temelju rezultata provedenog postupka donio odluku kao u izreci iz sljedećih razloga.

9. Neprijeporno je između parničnih stranaka:

- da je prednik tužiteljica pok. Đurađ Šarić (Đorđo) bio radnik prednika tuženika Brodogradilišta Split u radnoj jedinici cjevari na brodovima i to na poslovima KV radnika, zatim PKV radnika pa VKV radnika i VKV autogenog varioca, a za razdoblje od 25. 1. 1960. do 30. 1. 1969. (9 godina i 5 dana), a nakon toga u poduzeću Monter d.d. Zagreb, Pogon Split i to na radnom mjestu montera centralnog grijanja za razdoblje od 31. 1. 1969. do 22. 2. 1992. (23 godine), a što je razvidno i iz radne knjižice prednika tužiteljica,
- da je prednik tužiteljica otišao u starosnu mirovinu 6. 5. 1992. rješenjem Područne službe broj spisa 073310 od 26. 5. 1992., a što je razvidno i iz dopisa HZMO-a od 12. 3. 2018.
- da je prednik tužiteljica obolio od profesionalne bolesti azbestoze,
- da je tijekom trajanja ovog postupka Đurađ Šarić umro dana 21. ožujka 2023. (rješenje o prekidu postupka poslovni broj Pr-754/2015-125 od 20. travnja 2023. na stranici 382/383 spisa),
- da su nasljednice pok. Đurađa Šarića njegove kćeri Danica Reljanović i Milija Gavrilović koje su preuzele postupak glede naknade neimovinske štete koju je tužbom zatražio njihov prednik, a u smislu odredbi čl. 1105. st.1 ZOO

10. Prijeporna je između parničnih stranaka osnovanost tužbenog zahtjeva, odnosno prijeporno je je li tužitelj obolio kod tuženika od profesionalne bolesti azbestoze, te ako jest je li postoji odgovornost tuženika za naknadu štete koju tužitelj trpi kao posljedicu profesionalnog oboljenja, a time je prijeporna i visina tužbenog zahtjeva.

11. Ovaj sud smatra tužbeni zahtjev osnovanim.

12. Predmet spora je zahtjev tužiteljica kao nasljednica pok. Đurađa Šarića za naknadom neimovinske štete, a koja šteta je nastala njihovom predniku Đurađu Šariću koji je obolio od azbestoze radeći kod tuženika.

13. Naime, odredbom čl. 111. Zakona o radu (Narodne novine broj 93/14, dalje: ZR) određeno je da ukoliko radnik pretrpi štetu na radu ili u svezi s radom poslodavac je dužan radniku naknaditi štetu po općim propisima obveznog prava.

14. Odredba članka 25. st.1. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“ broje: 71/14, 118/14, 154/14, dalje u tekstu: ZZR) propisuje da poslodavac odgovara zaposleniku za štetu uzrokovanu ozljedom na radu, profesionalnom bolešću ili bolešću u svezi s radom po načelu objektivne odgovornosti. Prema odredbi članka 25. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu poslodavac može biti oslobođen od odgovornosti ili se njegova odgovornost može umanjiti ako je šteta nastala zbog više sile, odnosno namjerom ili krajnjom nepažnjom radnika ili treće osobe na koje poslodavac nije mogao utjecati. Načelo objektivne odgovornosti poslodavca za štetu radniku sadržano je i u Direktivi 89/391/EEZ koja je implementirana u ZZR.

15. Dakle, odgovornost tuženika za štetu procjenjuje se po pravilima odgovornosti po principu uzročnosti, koje odgovornosti se tuženik kao poslodavac u smislu članka 1067. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, dalje: ZOO) može osloboditi ako dokaže da šteta potječe uslijed radnji i djelovanja treće osobe, krivnje samog radnika, koju on nije mogao predvidjeti, ni izbjeći, a niti otkloniti ili, pak, više sile.

16. Na okolnost uzročno posljedične veze između poslova koje je prednik tužiteljica obavljao kod tuženika i profesionalnog oboljenja (azbestoze) sud je proveo dokaz pregledom materijalnih isprava (medicinske dokumentacije, rješenja o rasporedu iz kojih proizlazi da je tužitelj kao zaposlenik tuženika radio u radnoj jedinici cjevvari na radnom mjestu NKV radnika pa onda PKV radnika, VKV radnika i VKV autogenog varioca), te medicinskim vještačenjem po stalnoj sudskoj vještakinji Milani Varinac-Barač, spec. med. rada, te vještacima dr. Ireni Perić, spec. pulmolog, dr. Ivanu Gudelju, spec. pulmolog, dr. Marinu Roje, spec. radiolog, dr. Nikoli Sikirici, spec. psihijatar, te dr. Ivanu Urliču, spec. psihijatar.

17. Vještakinja dr. Milana Varinac-Barač, spec. med. rada u svom nalazu i mišljenju danom na ročištu od 20. ožujka 2018. navodi kako za priznavanje profesionalne bolesti prouzročene štetnim djelovanjem azbesta i to azbestoze plućnog parenhima i pleuralnih plakova i kalcifikata na plućnim maramicama moraju biti ispunjeni određeni uvjeti koji se odnose na medicinsku dokumentaciju (radiološka pretraga prsnih organa, koji nalaz mora biti očitan i kodiran prema tzv. ILO klasifikaciji na posebnom obrascu za azbestnu bolest od strane dva neovisna rendgenologa, pregled renddgenologa, potom pregled od strane pulmologa uz spirometrijsko testiranje radi utvrđenja postoje li smetnje ventilacije pluća, kao i ocjenu stupnja oštećenja plućne funkcije pregled MSCT prsnih organa), a prednik tužiteljica nema medicinsku dokumentaciju dostatnu za njezino očitovanje.

17.1. U dopuni vještačenja danoj na ročištu od 13. siječnja 2021., a nakon dostave dodatne medicinske dokumentacije od strane tužitelja, vještakinja Milana Varinac-Barač navodi kako je iz priložene radiološke slike prsnih organa od 12. travnja 2018. koja je kodirana i očitana prema br. 2011 revidiranoj i ILO klasifikaciji za pneumokonioze, razvidno da kod tužitelja postoje promjene na plućnom parenhimu prožetosti 0/1 oblika i veličine s/s dok na pleuri postoje difuzne promjene u smislu zadebljanja, opsega i širine 3a obostrano, te obostrane pleuralne kalcifikacije, a što potvrđuju i nalazi MSCT-a od 4.5.2018. i 27.2.2020. Ističe kako je pulmolog dr. Ivan Gudelj u svom nalazu od 16. 6. 2020. potvrdio da se na MSCT-u prsnih organa bilježe promjene koje odgovaraju slici plućne azbestoze, dok priloženi spirometrijski nalaz govori kombinirane opstruktivno –restriktivne smetnje plućne ventilacije, srednjeg do teškog stupnja. Kao dijagnoze se navode pneumokonioza uzrokovana azbestom i

drugim mineralima šifre J61 prema MKB klasifikacije, pleuralni plak uz azbestozu šifre 92.0, nespecificirani bronhitis šifre J42. Pulmolog je isključio druge plućne bolesti koje mogu dati istu sliku kao i azbestoza.

Zaključak vještakinje Varinac-Barač je da kod tužitelja postoji uzročno posljedična veza između bolesti tužitelja i azbestoze plućnog parenhima i azbestnih plakova na pleuri i poslova i radnih zadataka koje je obavljao radeći na poslovima cjevara kod tuženika. Kod tužitelja su ispunjeni svi kriteriji za priznavanje profesionalne etiologije navedenih bolesti. Kao prvo tužitelj ima pozitivnu radnu anamnezu jer je radio 9 godina kod tuženika na poslovima cjevara, a koji period je dovoljno dug za nastajanje azbestom izazvanih promjena. Poznato je i priznato da se kod tuženika, upravo u periodu u kome je radio kod njega prednik tužiteljica, azbest koristio kao izolacijsko sredstvo, a posebno su ga koristili cjevvari u istim prostorima s njima, radili su i izolateri koji su u to vrijeme za nanošenja azbesta kao izolacijskog sredstva koristili tehniku tzv. limpetavanja pri kojoj su se u slobodne brodske prostore oslobađale enormno visoke koncentracije azbestnih vlakana koje su bile desetorostruko pa i stotruko veće od onih koje se označavaju kao maksimalno dopuštene koncentracije, tako da je i tužitelj bio izložen tako visokim koncentracijama azbestnih vlakana. Za vrijeme rada u poduzeću Monter tužitelj je radio 23 godine kao monter centralnog grijanja, a za navedene poslove se nije koristio azbest.

Nadalje, vještakinja navodi kako kod tužitelja postoji jasno izražen radiološki nalaz koji govori o postojanju fibroznih promjena na plućnom parenhimu te plakova na pleuri. Ove promjene su registrirane i na radiološkoj slici prsnih organa, koju je očitao i kodirao prema ILO klasifikaciji samo jedan radiolog, ali je MSCT kao suptilnija pretraga u dva navrata pokazala da se kod tužitelja radi o jasno izraženim promjenama na plućnom parenhimu te plakovima koji odgovaraju azbestnim promjenama, a što je potvrdio i pulmolog dr. Ivan Gudelj u svom nalazu od 16. 4. 2020., te je pulmolog postavio dijagnozu azbestoze plućnog parenhima te azbestnih plakova na pleuri i isključio druge plućne bolesti koje mogu dati istu sliku, a što je uvjet za priznavanje navedenih dijagnoza kao profesionalne bolesti. Osim toga, postoje i opstruktivno-restriktivne promjene plućne ventilacije srednjeg do teškog stupnja. Klinički, prema dostupnoj dokumentaciji kod tužitelja se bolest verificira prvi put 2013. godine dakle više od 40 godina nakon izlaganja azbestu kod tuženika, a koji period je tzv. latentni period koji se priznaje za kliničko ispoljavanje navedenih bolesti.

18. Prema nalazu i mišljenju vještaka dr. Marina Roje, spec. radiolog od 13. rujna 2021. proizlazi kako su promjene u plućnom tkivu/parenhimu na plućnim ovojnicama/pleuri tipične i nedvojbeno odgovaraju posljedicama izloženosti azbestnoj prašini tj. pleuropulmonalnoj azbestozu, koje s obzirom na vremenski rok izloženosti toksičnom agensu, boravku u prostorima kontaminiranim azbestnom prašinom i radu s materijalima koji sadrže azbest, odgovaraju profesionalnoj pleuropulmonalnoj azbestozu.

19. Iz nalaza i mišljenja vještakinje Irene Perić, spec. pulmolog na ročištu od 11. siječnja 2018., proizlazi kako se rezultati radioloških nalaza i spirometrija (prema medicinskoj dokumentaciji u spisu i zdravstvenom kartonu) uklapaju u dijagnozu, odnosno promjene koje nastaju na plućima i na pleuru kao posljedica izloženosti azbestnoj prašini, međutim, za dijagnozu profesionalne azbestoze potrebno je imati potvrdu izloženosti tim prašinama i gdje je izloženost nastala, dakle tu uzročno-

posljedičnu vezu vještači vještak specijalist medicine rada koji psotavlja dijagnozu profesionalne bolesti azbestoze. Navodi kako se u svim nalazima prema brojčanim vrijednostima radi o opstruktivno-restriktivnim smetnjama ventilacije. Restrikcija je uzročno-posljedično vezana za azbestozu i tu je umanjenje životne aktivnosti od preko 30 % dovelo do trajnog oštećenja plućne funkcije za 34 %, koje mišljenje temelji na nalazu iz spisa dr. Vukšić iz 2015., koji je najnoviji nalaz u spisu.

19.1. S obzirom na prigovore tuženika iz podneska od 6.10.2020., vještakinja Irena Perić u dopuni nalaza i mišljenja od 18. listopada 2021. mišljenja je da se radi o profesionalnoj pleuropulmonalnoj azbestozu s posljedičnom teškom respiracijskom insuficijencijom, ali budući da je od posljednjeg pregleda i obrade prošao duži vremenski period, a radi se o bolesti koja može ići u progresiju savjetuje napraviti rtg snimke tor.org., difuzijski kapacitet pluća. Ističe da je napravljen MSCT toraksa 2020. koji je potvrdio da se radi o pleuralnim i parenhimnim promjenama pluća koje odgovaraju slici pleuropulmonalne azbestoze. Pokušana je ergosimetrija koja se nije mogla napraviti radi težeg kardiorespiracijskog oštećenja. Mišljenja je da se radi o profesionalnoj pleuropulmonalnoj azbestozu s posljedičnom teškom respiracijskom insuficijencijom.

19.2. U ponovnoj dopuni vještačenja danoj na ročištu od 17. veljače 2022., a sve s obzirom na prigovore tuženika, vještakinja dr. Irena Perić mišljenja je da oštećenje pluća koje je posljedica azbestoze koja se manifestirala na plućnom parenhimu i na pleuri dovelo je do funkcionalnog respiratornog oštećenja sa posljedičnim trajnim tjelesnim invaliditetom od 40%. S obzirom na rezultat ergospirometrije gdje stranka uopće nije mogla napraviti pretragu i zbog toga se nije mogla niti objektivizirati podnošenje fizičkog opterećenja, ali samim tim to je dokaz da stranka nije ni za kakvo fizičko ni najmanje opterećenje sposobna što znači da njegovo i srce i pluća su u takvom stanju da su praktički sposobna samo zadovoljiti organizam u jednom potpunom mirovanju s kisikom i ostalim što je potrebno, zbog toga je to povećala.

20. Budući da je tuženik prigovarao i dopuni vještačenja vještakinje Perić, navodeći kako njezino vještačenje nije utemeljeno na medicinskim nalazima, te je proturječno samo sebi, to je sud odredio vještačenje po novom vještaku pulmologu, a uz suglasnost stranaka određen je sudski vještak dr. Ivan Gudelj., spec. pulmolog.

21. Sudski vještak dr. Ivan Gudelj, spec. pulmolog, u svom nalazu i mišljenju danom na ročištu od 16. siječnja 2023. navodi kako iz medicinske dokumentacije u spisu proizlazi da je prednik tužiteljica tijekom 60-tih godina prošlog stoljeća više godina radio u Brodograđevnoj industriji gdje je i izložen azbestnoj prašini. Pozitivni nalaz, odnosno izloženost azbestnoj prašini kao kriteriji uzroka moguće azbestoze pluća i pleure kod prednika tužiteljica potvrđuje svojim vještačenjem vještak spec. med. rada. U medicinskoj dokumentaciji iz više nalaza spec. pulmologa (nalazi iz 2013., 2014., 2015. godine), ukazuju da je prednik tužiteljica bolovao od azbestoze pluća i pleure i kronične opstruktivne plućne bolesti (KOPB). U im nalazima je i više testova plućne funkcije tj. spirometrijskih nalaza koji ukazuju na kombinirani poremećaj ventilacije tj. restriktivno opstruktivne smetnje ventilacije s tim da je forsiran i bitan kapacitet 60% od referentne vrijednosti, a forsirani respiratorni volumen u 1. sek. 40%., a nalaz ILO klasifikacije rendgenske snimke pluća iz 2018. ukazuje na obostrana pleuralna zadebljanja, dok nalaz CT toraksa ukazuje na centriloburalni fizem i bulozne promjene u plućnom tkivu i obostrana pleuralna zadebljanja. Najnoviji spirometrijski nalaz u spisu

iz 6. mjeseca 2020. ukazuje na teške restriktivno opstruktivne smetnje ventilacije s tim da je FVC 53%, a FEV₁ 36%, a novi nalaz CT iz veljače 2020. ukazuje na enfizematološke promjene u gornjim plućnim režnjevima, a u donjim režnjevima obostrano prikazuju se supleuralne promjene intersticija i trakcije bronhiektazije. Te radiolog u zaključku navodi da su promjene u donjim ključnim režnjevima pulmolarna i pleuralna azbestoza.

Zaključak vještaka je da je prednik tužiteljica više godina radio u Brodograđevnoj industriji gdje je bio izložen azbestnoj prašini koja je izazvala kod tužitelja profesionalnu bolest azbestozu pluća i pleure. Od 2013. bolesnik boluje i od KOPB-a (kronična opstruktivna plućna bolest) koja nije kategorija profesionalne bolesti. Po testovima plućne funkcije ove dvije bolesti izazvale su trajno oštećenje plućne funkcije u kategorije teških restriktivno opstruktivnih smetnji ventilacije. Po osnovu navedenih plućnih bolesti i posljedičnog trajnog oštećenja plućne funkcije kod prednika tužiteljica se radi o invaliditetu, odnosno umanjenju opće životne aktivnosti u iznosu od 50%. Cijeni da njegova profesionalna bolest azbestoza pluća i posebice pleure participira u iskazanom invaliditetu s 30%, a neprofesionalna plućna bolest s 20%. Tu procjenu participacije u invaliditetu temelji na CT nalazu iz 2. mjeseca 2020. koji ukazuje da su morfološke promjene u plućnom tkivu i po potrebi prvenstveno uzorkovane profesionalnom bolesti azbestozom pluća i pleure. Po pitanju fizičkih bolova cijeni kako prednika tužiteljica zbog azbestoze pluća i pleure trpi kronične bolove koji su lakšeg stupnja, a javljaju se pri vremenskim promjenama ili pri eventualnim mogućim fizičkim aktivnostima, a ti bolovi su lakšeg stupnja i u pravilu ne zahtijevaju trajnu analgetsku terapiju. Bolovi traju 6-7 dana mjesečno, odnosno godišnje puta 12, a ti bolovi su se počeli pojavljivati od prije 20-ak godina.

22. Sudski vještak dr. Ivan Gudelj, spec. pulmolog i sudska vještakinja dr. Irena Perić, spec. pulmolog, prilikom usuglašavanja svojih mišljenja na ročištu od 15. srpnja 2024., zaključuju da se kod prednika tužiteljica radi o dvije plućne bolesti i to profesionalnoj bolesti azbestoze pluća i pleure i kronično opstruktivnoj plućnoj bolesti. Po medicinskoj dokumentaciji i radiološkim nalazima i nalazima plućne funkcije dominantna je profesionalna bolest azbestoza pluća i posebice. Cijene da se radi o ukupnom umanjenju životne aktivnosti kod prednika tužiteljica po osnovu navedenih plućnih bolesti u iznosu od 50%. S obzirom na to da je profesionalna bolest dominantna, usuglasili su se da se radi o umanjenju opće životne aktivnosti po osnovu profesionalne bolesti u iznosu od 35%, a ostali dio umanjenja životne aktivnosti od 15% pripada neprofesionalnoj plućnoj bolesti. Vještaci naglašavaju da je gotovo nemoguće točno reći koliko je oštećenje točno radi profesionalne bolesti azbestoze pluća i pleure, a koliko zbog KOPB, zbog čega se vještaci usuglasili da to bude 35%.

23. Pun tuženika prigovara usuglašenom nalazu i mišljenju sudskih vještaka u pogledu procjene umanjenja životne aktivnosti, jer vještaci nisu dali razloge iz kojih bi laiku kao što su stranke to bilo jasno povećanje s ranijih 30 na 35%. Zato tuženik traži da sud odredi i provede novo vještačenje po izboru suda, odnosno po prijavljenim ustanovama koje provede sudska vještačenja, koji prijedlog je sud odbio s obzirom na činjenicu da je u predmetu provedeno vještačenje po dva vještaka pulmologa, dr. Ireni Perić, a po prigovorima tuženika na njezino vještačenje po vještaku dr. Ivanu Gudelju, na koje vještačenje nije prigovario, a oba vještaka su suglasna glede postojanja profesionalne bolesti azbestoze pluća i pleure kod prednika tužiteljica, kao i glede umanjenja životnih

aktivnosti, a za koje su se usuglasili u visini od 35 % po osnovu profesionalne bolesti azbestoze pluća i pleure.

24. Sudski vještak dr. Nikola Sikirica, spec. psihijatar u svom nalazu i mišljenju danom na ročištu od 17. veljače 2022. navodi kako iz medicinske dokumentacije, te mišljenja vještaka med. rada i spec. pulmologa proizlazi kako je prednik tužiteljica obolio od azbestoze koja se smatra profesionalnom bolešću te je prema mišljenjima vještaka u korelaciji s radom kod tuženika. U priloženoj medicinskoj dokumentaciji pronalazi dva nalaza spec. psihijatra u kojima se postavlja dijagnoza nesanice i anksiozno depresivnog poremećaja, a opisuju se simptomi bezvoljnosti, teškoća usnivanja, te se tužitelju u terapiju preporuča uzimanje antidepresiva i anksiolitika. Uzevši u obzir mišljenje vještaka somatske medicine o umanjenju životne aktivnosti kod prednika tužiteljica evidentno je da je kod njega došlo do redukcije njegove opće i radne funkcionalnosti te će isti zbog toga trpjeti duševne boli zbog umanjene životne aktivnosti. Njegove duševne boli će se očitovati u strahu od neizvjesnog ishoda azbestoze i komplikacija bolesti, povremenih epizoda sniženog raspoloženja, nesanice, i tjeskobe. Navodi kako nema elemenata na osnovu kojih bi zaključio da je strah od mogućih komplikacija azbestoze uzrokovao neki specifični psihički poremećaj, ali svakako da je psihološki normalno i razumljivo da će osoba s takvom dijagnozom imati epizode straha i nelagode što se tiče budućnosti svog zdravstvenog stanja.

25. S obzirom na primjedbe tužiteljica na vještačenje vještaka dr. Nikole Sikirice, to je provedeno vještačenje po novom sudskom vještaku psihijatru dr. Ivanu Uriću koji u svom nalazu i mišljenju danom na ročištu od 18. prosinca 2024. navodi kako iz originalnog zdravstvenog kartona prednika tužiteljica nije našao spomena o azbestozu, ali se govori o smetnjama s kralježnicom i to lumbo-sakralnim dijelom, te o KOPB (kronično opstruktivno plućnoj bolesti) koju je spomenuo u svom iskazu vještak pulmolog. Plućna bolest može biti uzrokovana ne samo azbestom pa je u tom smislu od strane vještaka traženo da se posebno radiolozi izjasne o postojanju karakterističnih znakova za azbestozu. Ocjene radne sposobnosti iznijela je vještakinja za med. rada dr. Barač. Vještak navodi kako je on svoj radni vijek počeo u Solinskom industrijskom bazenu, konkretno u rezalištu poduzeća Brodospas, gdje se očitovalo mnogo slučajeva azbestoze, kao i u industriji Cementa. U to vrijeme azbest se ugrađivao u građevine i u brodove kao jako dobro sredstvo protiv širenja požara. Na taj način azbestoza je u Splitskom industrijskom bazenu i u pločama pokazala svoje patološko djelovanje u smislu da su se kod ljudi koji su bili uključeni u te industrije, izravno ili neizravno, obolijevali od plućne bolesti i trebalo je razlikovati KOPB od uzroka različitih klica i tumorskih tvorbi od uzroka azbestom. Pojašnjava da azbestoza može biti primarna, sekundarna i tercijalna, tj. da članovi obitelji ili susjedi osoba koje su značajno bile u kontaktu s azbestom mogu oboljeti od poteškoća plućne funkcije vezano za kontakt s osobama i odjevnim predmetima koje su u kontaktu s azbestom. Budući da je prednik tužiteljica radio u industriji koja je upotrebljavala azbest bio je u intenzivnom kontaktu s tim materijalom. Po tadašnjim iskustvima osobe oboljele od azbestoze bile su svjesne da za takvu bolest u osnovi nema lijeka, da pokazuje progresivan tijek i da je izvjestan smrtni ishod upravo iz tog razloga. Takvi bolesnici sve teže dišu, podložni su upalama plućnog tkiva i bronha, zbog otežanog krvotoka kroz pluća postupno slabi i srčana akcija te se zamaraju sve više i na kraju teško se kreću i po vlastitom stanu, dakle, na najmanju udaljenost. Ta "borba za dah" izaziva jaki strah od smrti. Smrt obično nastupa ili zbog srčane slabosti ili zbog upale pluća ili se razvija neka tumorska tvorba.

Vještak navodi budući da u spisu nema nalaza psihijataru očito se može zaključiti da je prednik tužiteljica podnosio tegobe za koje je znao kako izgledaju i kako će izgledati ukoliko bolest uzme progresivni mah i isti je kroz posljednjih po prilici godinu dana mogao trpjeti strahove jakog intenziteta u ukupnom trajanju do 3 dana, strahove srednjeg intenziteta u trajanju do 3 tjedna i strahove blagog intenziteta u trajanju do 3 mjeseca, te je doživljaj straha uslijed navedene simptomatike i opće iscrpljenosti organizma potpuno izvjesna. Trajna posljedica straha kod sad pok. prednika tužiteljica cijeni na 10% trajno, što se dodaje procijenjenom umanjenju životnih aktivnosti od strane drugih specijalista. Navodi kada se radi o smrtonosnoj bolesti kojoj etiološke terapije nema već se može samo djelovati palijativno onda taj strah dobiva dramatičan karakter i djeluje na cjelokupni organizam, kao i na stil života i aktivnosti dotične osobe, što je prati u izraženoj fazi bolesti 24 sata dnevno, dakle strah u tim situacijama prožima potpunu egzistenciju bolesnika, odnosno prožima "sve organe" i puno više od toga. U osnovi se radi o strahu od bliže doživljene ili bliske smrti, osobito kada se vlastita egzistencija uspoređuje sa slučajevima kolega s posla ili nekim drugim slučajevima s kojima je osoba upoznata, a naravno i s prognostičkim procjenama liječnika, osobito pulmologa, čak i bez obzira na taktičan opis mogućeg razvoja zdravstvenih poteškoća.

26. U konkretnom slučaju, a imajući u vidu sve provedene dokaze (rješenja o rasporedu na radu, medicinsku dokumentaciju, zdravstveni karton tužitelja, vještačenje vještaka medicine rada, vještaka radiologa, pulmologa, psihijatra) nesumnjivo je utvrđeno da je prednik tužiteljica radeći kod tuženika obolio od profesionalne bolesti azbestoze pluća i pleure, a zašto tuženik odgovara po principu objektivne odgovornosti (uzročnosti) po odredbama čl. 111. ZR i čl. 25. ZZR.

26.1. Dakle, tužitelj je radio kod tuženika na radnom mjestu cjevvara pri čemu je bio izložen štetnom utjecaju azbesta i isti je obolio od profesionalne bolesti – azbestoze pluća i pleure i njegova bolest je u uzročno-posljedičnoj vezi s dugotrajnom izloženosti azbestnim česticama pri obavljanju poslova kod tuženika uslijed čega je došlo do gubitka kapaciteta disanja i ventilacije.

26.2. Kod same činjenice da je tužitelj obolio od profesionalne bolesti azbestoze zbog toga što je kod tuženika bio izložen azbestnim česticama i vlaknima to se sama bolest mogla pojaviti i nakon prestanka ekspozicije u razdoblju od 10 i više godina, radi čega nije osnovano osporavanje tuženika da ne bi radom kod njega (za 9 godina rada kod tuženika) prednik tužiteljica profesionalno obolio, a glede odgovornosti tuženika ne utječe činjenica što je prednik tužiteljica kasnije nastavio raditi kod Monter Split d.d. (gdje je radio 23 godine), budući da je kod istog radio na radnom mjestu montera centralnog grijanja. Vještakinja Varinac-Barač je istakla kako je za priznavanje profesionalne etiologije profesionalne bolesti azbestoze pluća i pleure kod tužitelja ispunjeni svi kriteriji – pozitivna radna anamneza jer je 9 godina radio kod tuženika na poslovima cjevvara, a što je dovoljno dug period za nastajanje azbestom izazvanih promjena, a poznato je da se kod tuženika upravo u tom periodu rada prednika tužiteljica kod tuženika azbest koristio kao izolacijsko sredstvo, koje su posebice koristili cjevvari, a i izolateri.

26.3. Azbestoza je oboljenje koje se javlja kao posljedica udisanja azbestne prašine, te se kao posljedica toga teško oštećuju pluća i javljaju se bolesti fibroze pluća, azbestoze te karcinom pluća. Izloženost djelovanju azbestne prašine u uzročno-

posljedičnoj vezi je s pojavom bolesti azbestoze kod prednika tužiteljica zbog čega se isti ima smatrati profesionalnim oboljenjem unatoč tome što je izostalo rješenje HZZO-a koje bi oboljenje tužitelja formalno proglasilo profesionalnim (iz dopisa Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje od 4. kolovoza 2017. proizlazi kako nemaju u evidenciji da bi tužitelj u razdoblju od 2004. nadalje pokrenuo postupak ocjene profesionalne bolesti) pa se u tom smislu ukazuju neutemeljenim prigovori tuženika.

26.4. Ovaj sud je proveo na okolnost postojanja uzročno-posljedične veze između poslova i radnih zadataka prednika tužiteljica kod tuženika i profesionalne bolesti azbestoze medicinsko vještačenje po vještakinji medicine rada dr. Milani Varinac-Barač koja je kompetentna za utvrđivanje profesionalnih bolesti i prema mišljenju iste kod prednika tužiteljica postoji uzročno-posljedična veza između bolesti prednika tužiteljica i to azbestoze plućnog parenhima i azbestnih plakova na pleuri i poslova i radnih zadataka koje je prednik tužiteljica obavljao radeći na poslovima cjevara upravo kod tuženika. Potom je sud proveo vještačenje po vještacima radiologu dr. Marinu Roje prema kojemu su promjene na plućnom tkivu/parenhimu i plućnim ovojnicama/pleuri kod prednika tužiteljica tipične i odgovaraju posljedicama izloženosti azbestnoj prašini tj. pleuropulmonalnoj azbestozu, te vještacima pulmolozima dr. Ireni Perić i dr. Ivanu Gudelju prema kojima kod prednika tužiteljica postoje dvije plućne bolesti – profesionalna bolest azbestoze pluća i pleure i kronično opstruktivna plućna bolest, s time da je dominantna profesionalna bolest azbestoza pluća i pleure.

26.5. Vještaci su dali svoje stručne nalaze i potom stručna mišljenja na temelju u spisu priložene medicinske dokumentacije i zdravstvenog kartona. Budući da ovaj sud cijeni vještačenje kao i svaki drugi dokaz u postupku primjenom načela slobodne ocjene dokaza, ali imajući u vidu stručni karakter vještačenja, te s obzirom da se ovdje radi o dugogodišnjim stalnim sudskim vještacima, te imajući u vidu da su isti potpuno, jasno i detaljno obrazložili svoja mišljenja, kod ovoga se suda nije pojavila osnovana sumnja u stručnost danih mišljenja.

26.6. Za navesti je da je vještačenje jedno dokazno sredstvo u ovom postupku kojem se pribjeglo zbog toga što je bilo potrebno utvrditi činjenicu postojanja uzročno-posljedične veze između poslova i radnih zadataka prednika tužiteljica kod tuženika i profesionalnog oboljenja-azbestoze, a za što je potrebno stručno znanje kojim sud ne raspolaže, a ni ne treba raspolagati, i sud je sukladno odredbi čl. 8. ZPP-a uzeo kao dokazanu činjenicu da je tužitelj obolio na radu kod tuženika od profesionalne bolesti azbestoze. Sudski vještaci su svoj nalaz i mišljenje dali u nedvosmislenom sadržaju, određeno, s iscrpnim obrazloženjem, logično i uvjerljivo, tako da nije bilo razloga sumnjati u njihovu objektivnost i stručnost, kao ni razloga da se po njima dani elaborat podvrgava procjeni po drugim vještacima.

26.7. Dakle, u konkretnom slučaju, nesumnjivo je utvrđeno da je prednik tužiteljica (sada pokojni Đurađ Šarić) bio radnik tuženika od 1960. do 1969., da je obavljao poslove cjevara, da je tijekom svog rada dolazio u kontakt s azbestom, jer se azbest koristio kao izolacijsko sredstvo, te je zbog izloženosti česticama azbesta prednik tužiteljica obolio od profesionalne bolesti azbestoze pluća i pleure radi koje bolesti je trpio povredu prava osobnosti trpeći bolove, strah i smanjenje životnih aktivnosti.

29.8. Tuženik je objektivno odgovoran za štetu koju je prednik tužiteljica trpio zbog profesionalnog oboljenja-azbestoze, kao njegov bivši poslodavac stoga nije osnovan prigovor promašene pasivne legitimacije tuženika, i isti je dužan tu štetu i naknaditi.

Za navesti je da ako se tuženik i pridržavao pravila i propisa za tehničku zaštitu od djelovanja azbesta to ne isključuje njegovu odgovornost za štetu koja je nastala zbog profesionalne bolesti izazvane radom kod tuženika, a upravo zbog azbesta koji je uzrokovao azbestozu pluća i pleure. Prednik tužiteljica je radio kod tuženika na radnom mjestu cjevvara od 25. 1. 1960. do 30. 1. 1969. (9 godina i 5 dana), a potom u Monter – Split od 31. 1. 1969. do 22. 2. 1992. (23 godine) razvidno iz preslike radne knjižice prednika tužiteljica, i kroz rad kod tuženika od 9 godina i doticaj s azbestnom prašinom isti je mogao oboljeti od azbestoze pluća i pleure, jer je to dovoljno dug period za nastajanje azbestom izazvanih promjena, kako navodi vještakinja Varinac-Barač, posebice stoga što se u Montera-Split gdje je radio 23 godine kao monter centralnog grijanja nije koristio azbest.

27. Prema odredbi čl. 19. toč. 2. ZOO pod pravima osobnosti u smislu ovog Zakona razumijevaju se pravo na život, tjelesno i duševno zdravlje, ugled, čast, dostojanstvo, ime, privatnost osobnog i obiteljskog života, slobodu i dr.

28. Prema odredbi članka 1100. stavka 1. ZOO propisano je u slučaju povrede prava osobnosti sud će ako nađe da to težina povrede i okolnosti slučaja opravdavaju dosuditi pravičnu novčanu naknadu nezavisno od naknade imovinske štete, a i kad nje nema, a stavkom 2. istog članka određeno je da pri odlučivanju o visini pravične novčane naknade sud će voditi računa o jačini i trajanju povredom izazvanih fizičkih boli, duševnih boli i straha, cilju kojemu služi ta naknada, ali i o tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nisu spojive sa njezinom naravi i društvenom svrhom.

29. Imajući u vidu gore navedene zakonske odredbe, a sukladno nalazu i mišljenju sudskih vještaka liječnika radiologa, pulmologa, te psihijatra, koje ovaj sud smatra stručnim, objektivnim i danim sukladno pravilima struke i znanosti, a na koje stranke u konačnici nisu imale primjedbi, uzimajući u obzir jačinu i trajanje pretrpljenih fizičkih bolova (trpi kronične bolove u lakšem stupnju, a koji su se počeli pojavljivati još prije 20-ak godina), duševnih bolova zbog umanjenja općih životnih aktivnosti, te trajnih posljedica straha tužiteljicama je s osnova pravične novčane naknade neimovinske štete zbog povrede prava osobnosti na tjelesno i duševno zdravlje njihova prednika pripada naknada u zatraženom iznosu od 36.340,00 eura.

29.1. Naime, naknada neimovinske štete s osnova fizičkih bolova, straha, posebice s osnove duševnih boli zbog smanjenja životne aktivnosti pripada osobi koja trpi duševne boli zbog ograničenja životne aktivnosti koje bi ostvarivao ili bi ih po redovitom tijeku stvari u budućnosti mogao ostvarivati da nema profesionalnog oboljenja pa imajući u vidu same trajne posljedice koje je zbog profesionalnog oboljenja pretrpio prednik tužiteljica, njegovu životnu dob (rođ. 1932. godine), kronične bolove, kao i opseg smanjenja životne aktivnosti (od ukupno 45 %, i to prema usuglašenom mišljenju vještaka dr. Perić i Gudelj umanjenje opće životne aktivnosti po osnovu profesionalne bolesti od 35% te prema mišljenju vještaka dr. Urlića trajne posljedice straha od 10 % što se dodaje procijenjenom umanjenju životnih aktivnosti od strane specijalista pulmologa), ovaj sud cijeni pravičnu novčanu naknadu štete tužiteljicama s osnove povrede prava osobnosti na tjelesno i duševno zdravlje u iznosu od 36.340,00 eura, koji iznos im je i dosudio. Na dosuđeni iznos tužiteljicama su dosuđene i zatezne kamate koje teku od dana 5. lipnja 2015., kao dana podnošenja tužbe, a sukladno odredbi čl. 1103. ZOO-a (kojom je određeno da obveza pravične novčane naknade dospijeva danom podnošenja pisanog zahtjeva ili tužbe, osim ako

je šteta nastala nakon toga), pa do isplate, dok su za više zatraženo, za iznos od eura tužiteljice odbijene u svom zahtjevu, a kao u točki I izreke presude.

30. U podnesku od 6.10.2020. tuženik je istakao prigovor zastare na preinačeni (povećani) tužbeni zahtjev za iznos od 80.000,00 kn, a koji prigovor nije osnovan.

30.1. Naime, podneskom od 26. rujna 2020. prednik tužiteljica je povećao tužbeni zahtjev za 50 % s obzirom na izmijenjene orijentacijske kriterije i iznose za utvrđivanje visine pravične novčane naknade nematerijalne štete tako da potražuje s osnova neimovinske štete zbog povrede prava osobnosti na tjelesno i duševno zdravlje isplatu iznosa od 120.000,00 kn s pripadajućim kamatama, a tuženik je prigovorio zastari potraživanje preko 80.000,00 kn.

30.2. Tužba je podnesena dana 5. lipnja 2015., dakle prije donošenja novih "Orijentacijskih kriterija" na sjednici od 5. 3. 2020. i 15. 6. 2020. (Su-IV-47/2020-5) kojim su izmijenjeni orijentacijski kriteriji i iznosi za utvrđivanje visine pravične novčane naknade neimovinske štete VSRH na način da se tada prihvaćeni iznosi povećaju za 50 %.

30.3. Prema odredbi čl. 190. st. 1. i 2. Zakona o parničnom postupku tužitelj može do zaključenja prethodnog postupka preinačiti tužbu. Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, tužitelj može preinačiti tužbu do zaključenja glavne rasprave ako je bez svoje krivnje nije mogao preinačiti do zaključenja prethodnog postupka.

30.4. Povećanje tužbenog zahtjeva smatra se preinakom tužbe u smislu odredbi članka 191. stavak 1. i 2. ZPP, ali kako je prednik tužiteljica preinačio tužbu nakon zaključenja prethodnog postupka i takva preinaka je dopuštena, unatoč protivljenju tuženika, jer promjena Orijetacijskih kriterija VSRH za određivanje neimovinske štete od 5. ožujka i 15. lipnja 2020. po ocjeni ovog suda predstavlja opravdani razlog za preinaku iz čl. 190. st. 2. ZPP-a u protivnom onemogućavanje povećanja zahtjeva radi usklađivanja, tužitelj bi bio onemogućen u ostvarivanju svog prava na pravično suđenje što je u suprotnosti s čl. 6. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Narodne novine“ MU 18/97, 6/99, 14/02, 13/03, 9/05, 1/06, 2/10, 13/17) i čl. 29. Ustava RH („Narodne novine“, broj 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 5/14).

30.5. Dakle, s obzirom na to da su na drugoj sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske (2/20) održane 5. ožujka 2020. i 15. lipnja 2020. godine (broj Su-IV-47/2020-5) izmijenjeni do tada važeći Orijetacijski kriteriji i iznosi za utvrđivanje visine pravične novčane naknade nematerijalne štete od 29. studenog 2002. godine (broj Su-1331-VI/02 i 1372-11/02) na način da se tada prihvaćeni iznosi naznačeni u novčanim jedinicama (kune) povećavaju za 50% i uz izričitu napomenu da se novi iznosi naknade neimovinske štete primjenjuju na sve postupke u tijeku, što u vrijeme podnošenja tužbe tužitelj nije znao niti mogao znati, to se visina naknade štete mogla stvarno utvrditi tek nakon što je Vrhovni sud Republike Hrvatske zauzeo novo pravno shvaćanje pa je upravo u skladu s izmjenom Orijetacijskih kriterija i iznosa za utvrđivanje visine pravične novčane naknade neimovinske štete od 5. ožujka 2020. i 15. lipnja 2020. godine (broj Su-IV-47/2020-5) preinačio svoj zahtjev.

31. Nadalje, tužiteljice su podneskom od 12. veljače 2023. preinačile tužbeni zahtjev povećanjem istog na 25.120,00 eura, dok su podneskom od 21. 1. 2025. preinačile tužbeni zahtjev na način da potražuju na ime naknade neimovinske štete isplatu iznosa od 36.340,00 eura dok se tuženik protivio preinaci tužbe, a ukoliko ju sud prihvati ističe prigovor zastare.

31.1. Raspravnim rješenjem od 26. 3. 2025. sud je dopustio preinaku tužbe, a glede prigovora zastare u odnosu na preinačeni tužbeni zahtjev iz podneska od 12. 2. 2023. i 21. 1. 2025. za iznose od 10.617,82 eura, za navesti je kako isti nije osnovan iz razloga što u ovom slučaju nije riječ o preinaci tužbe izmjenom činjenične osnove zahtjeva, već je predmetni zahtjev za naknadu neimovinske štete preinačen povišenjem novčanog zahtjeva bez izmjene činjenične i pravne osnove tužbe, a prekid zastare nastupio je podnošenjem tužbe za cijeli zahtjev, a ne preinakom tužbe za preinačeni dio zahtjeva.

32. Prema odredbi čl. 230. ZOO-a proizlazi da tražbina naknade štete zastarijeva za tri godine otkad je oštećenik doznao za štetu i za osobu koja je štetu učinila, a u svakom slučaju ovo potraživanje zastarijeva za 5 godina od kada je šteta nastala.

33. Prednik tužiteljica je podnošenjem tužbe unutar zastarnog roka od tri godine, poduzeo radnju ostvarenja svog subjektivnog prava na naknadu neimovinske štete, te je time prekinuo zastarijevanje, što se odnosi i na kasnije povećani dio zahtjeva iz iste činjenične osnove (kako u podnesku od 12. 2. 2023., tako i u podnesku od 21. 1. 2025.). Naime, tužba je podnesena 15. lipnja 2015., a prednik tužiteljica je za oboljenje, odnosno za štetu nastalu mu na radu kod tuženika saznao 2013., kada je prvi put verificirano oboljenje od azbestoze pluća i pleure, to je očito da nije protekao zastarni rok od tri godine.

34. Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi čl. 154. st.1 i čl. 155. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22; dalje: ZPP).

34.1. Tužiteljicama, koje su u cijelosti uspjele u sporu, u skladu s Tarifom o nagradama i naknadi troškova zastupanja po punomoćniku ("Narodne novine" br. 142/12, 103/14, 118/14, 107/15, 126/22 i 138/23; dalje: Tarifa), VPS, te popisu troška priznat trošak zastupanja po punomoćniku, a isti se odnosi na: sastav tužbe 100 bodova, za zastupanja na ročištima od 22. 9. 2016., 20.10.2016., 13. 7. 2017., 11.10. 2017., 11. 1. 2018., 20. 3. 2018., 25. 2. 2019. po 100 bodova, od 28. 9. 2020., 13. 1. 2021., 8. 3. 2021., 22. 4. 2021., 1.12.2021., 17. 2. 2022., 16. 1. 2023., 1. 3. 2023., 15. 7. 2024., 18.12.2024. po 250 bodova, od 26. 3. 2025. 500 bodova, od 5. 6. 2017. 25 bodova, od 6.10.2021., 18. 5. 2022., 13. 7. 2022., 7.10.2024., 13.11.2024. po 62,5 bodova, od 30. 1. 2025. 125 bodova, za pristup ročištu za objavu presude 50 bodova, za sastav podneska od 7. 9. 2016. 100 bodova, 26. 9. 2020. i 12. 2. 2023. po 250 bodova, 21. 1. 2025. 500 bodova, od 27.9.2016. i 27.10.2017. po 25 bodova, 5. 1. 2021. i 3.10.2023. po 62,5 bodova, za sastav odgovora na žalbu od 30.11.2016. 100 bodova, što pomnoženo s vrijednošću boda od 2,00 eura iznosi 10.875,00 eura, uvećano za 10 % na ime zastupanja više tužiteljica iznos od 11.962,50 eura, uvećano za 25% PDV-a u iznosu od 2.990,63 eura, te za troškove medicinskog vještačenja u iznosu od 1.215,00 eura, ukupno iznos od 16.168,13 eura. Na dosuđeni iznos tužiteljicama su

dosuđene i zakonske zatezne kamate počevši od 15. svibnja 2025., kao dana presuđenja, do isplate, a kao u točki II izreke presude. Tužiteljicama nisu priznati troškovi sastava podnesaka od 21. 8. 2017., 17. 1. 2018., 19. 3. 2018., 11. 6. 2018., 1.11.2021. i 27. 2. 2024., jer isti nisu bili potrebni ni nužni.

U Splitu 15. svibnja 2025.

Sutkinja

Katica Bojčić Vidović

Dokument je elektronički potpisan:

Katica Bojčić
Vidović

Vrijeme potpisivanja:
15-05-2025
13:46:59

DN:
C=HR
O=OPĆINSKI SUD U SPLITU
2.5.4.97=#0C1156415448522D3631393830363038393334
OU=Signature
S=Bojčić Vidović
G=Katica
CN=Katica Bojčić Vidović

NAPUTAK O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude dopuštena je žalba nadležnom Županijskom sudu, u roku od 15 dana od dana primitka pisanog otpravka iste. Žalba se podnosi putem ovog suda, u tri primjerka.

DNA:

- pun tužiteljica
- pun. tuženika
- pun.umješača

Broj zapisa: **9-30877-8f72a**

Kontrolni broj: **0a777-2b560-a8d33**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=Katica Bojčić Vidović, O=OPĆINSKI SUD U SPLITU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Splitu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U SPLITU
Gundulićeva 27
Split

Pr-273/2024-40

REPUBLIKA HRVATSKA
RJEŠENJE

Općinski sud u Splitu, po sutkinji ovog suda Katici Bojčić Vidović, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljica pod 1. Danice Reljanović, OIB: 64877290960, Split, Radanova 6 i pod 2. Milije Gavrilović, OIB: 40476680521, Split, Teslina 20, obje zastupane po punomoćniku Anti Udovičiću, odvjetniku u Splitu, protiv tuženika Brodograđevna industrija Split d.d., OIB: 18556905592, Ulica Velimira Škorpika 11, Zagreb, kojeg zastupa punomoćnica Smiljenka Buljan, odvjetnica u Splitu, uz sudjelovanje umješača na strani tuženika Republike Hrvatske, OIB: 52634238587, kojeg zastupa Općinsko državno odvjetništvo u Splitu, radi naknade štete, po prijedlogu punomoćnika tužiteljica, a prema čl. 342. st.4. ZPP-a, bez saslušanja stranaka, dne 26.svibnja 2025.

riješio je

Ispravlja se presuda ovog suda poslovni broj Pr-273/2024 od dana 15. svibnja 2025., u uvodu, redak 5, glede OIB-a tuženika tako da iza naziva tuženika treba stajati njegov OIB: 18556905592.

Obrazloženje

U presudi ovog suda poslovni broj Pr-273/2024 od 15. svibnja 2025. nastala je očita pogreška u pisanju na način da je izostavljen OIB tuženika pa je ovaj sud, po prijedlogu punomoćnika tužiteljica, a temeljem odredbi čl.342. st.1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14,70/19 i 80/22- dalje: ZPP), riješio kao u izreci.

U Splitu 26. svibnja 2025.

Sutkinja
Katica Bojčić Vidović

Dokument je elektronički potpisan:
Katica Bojčić
Vidović

Vrijeme potpisivanja:
26-05-2025
12:00:09

DN:
C=HR
O=OPĆINSKI SUD U SPLITU
2.5.4.97=#OC1156415448522D3631393830363038393334
OU=Signature
S=Bojčić Vidović
G=Katica
CN=Katica Bojčić Vidović

NAPUTAK O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ovog rješenja dopuštena je žalba Županijskom sudu, u roku od 15 dana od dana primitka istog. Žalba se podnosi putem ovog suda, u tri primjerka.

DNA: - pun. tužiteljica
- pun. tuženika
- pun. umješaka

Broj zapisa: **9-30877-fac20**

Kontrolni broj: **06781-c412d-7444e**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=Katica Bojčić Vidović, O=OPĆINSKI SUD U SPLITU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku,
Općinski sud u Splitu potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.

Ispisano: 05.06.2025 12:25:23

Kamatni list

Obračun zateznih kamata

Datum obračuna: 05.06.2025.

Vrsta prihoda:

Valuta: EUR

Osnovica	Metoda	Tip st.	Ukam.	Stopa	Razdoblje računa		Broj dana	Koeficijent	Iznos kamata
					od	do			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
36.340,00					05.06.2015.	31.07.2015.			
36.340,00	P	G	B	12,00	05.06.2015.	31.07.2015.	57	0,00000000	681,00
								Ukupno:	681,00
36.340,00					01.08.2015.	31.12.2015.			
36.340,00	P	G	B	8,14	01.08.2015.	31.12.2015.	153	0,00000000	1.239,96
								Ukupno:	1.239,96
36.340,00					01.01.2016.	30.06.2016.			
36.340,00	P	G	B	8,05	01.01.2016.	30.06.2016.	182	0,00000000	1.454,69
								Ukupno:	1.454,69
36.340,00					01.07.2016.	31.12.2016.			
36.340,00	P	G	B	7,88	01.07.2016.	31.12.2016.	184	0,00000000	1.439,62
								Ukupno:	1.439,62
36.340,00					01.01.2017.	30.06.2017.			
36.340,00	P	G	B	7,68	01.01.2017.	30.06.2017.	181	0,00000000	1.383,99
								Ukupno:	1.383,99
36.340,00					01.07.2017.	31.12.2017.			
36.340,00	P	G	B	7,41	01.07.2017.	31.12.2017.	184	0,00000000	1.357,46
								Ukupno:	1.357,46
36.340,00					01.01.2018.	30.06.2018.			
36.340,00	P	G	B	7,09	01.01.2018.	30.06.2018.	181	0,00000000	1.277,66
								Ukupno:	1.277,66
36.340,00					01.07.2018.	31.12.2018.			
36.340,00	P	G	B	6,82	01.07.2018.	31.12.2018.	184	0,00000000	1.249,38
								Ukupno:	1.249,38
36.340,00					01.01.2019.	30.06.2019.			
36.340,00	P	G	B	6,54	01.01.2019.	30.06.2019.	181	0,00000000	1.178,55
								Ukupno:	1.178,55
36.340,00					01.07.2019.	31.12.2019.			
36.340,00	P	G	B	6,30	01.07.2019.	31.12.2019.	184	0,00000000	1.154,12
								Ukupno:	1.154,12
36.340,00					01.01.2020.	17.04.2020.			
36.340,00	P	G	B	6,11	01.01.2020.	17.04.2020.	108	0,00000000	655,19
								Ukupno:	655,19
36.340,00					18.04.2020.	18.10.2020.			
36.340,00	P	G	B	0,00	18.04.2020.	18.10.2020.	184	0,00000000	0,00

Osnovica	Metoda	Tip st.	Ukam.	Stopa	Razdoblje računa		Broj dana	Koeficijent	Iznos kamata
					od	do			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
								Ukupno:	0,00
36.340,00					19.10.2020.	31.12.2020.			
36.340,00	P	G	B	5,89	19.10.2020.	31.12.2020.	74	0,00000000	432,76
								Ukupno:	432,76
36.340,00					01.01.2021.	30.06.2021.			
36.340,00	P	G	B	5,75	01.01.2021.	30.06.2021.	181	0,00000000	1.036,19
								Ukupno:	1.036,19
36.340,00					01.07.2021.	31.12.2021.			
36.340,00	P	G	B	5,61	01.07.2021.	31.12.2021.	184	0,00000000	1.027,72
								Ukupno:	1.027,72
36.340,00					01.01.2022.	30.06.2022.			
36.340,00	P	G	B	5,49	01.01.2022.	30.06.2022.	181	0,00000000	989,33
								Ukupno:	989,33
36.340,00					01.07.2022.	31.12.2022.			
36.340,00	P	G	B	5,31	01.07.2022.	31.12.2022.	184	0,00000000	972,76
								Ukupno:	972,76
36.340,00					01.01.2023.	30.06.2023.			
36.340,00	P	G	B	5,50	01.01.2023.	30.06.2023.	181	0,00000000	991,14
								Ukupno:	991,14
36.340,00					01.07.2023.	31.12.2023.			
36.340,00	P	G	B	7,00	01.07.2023.	31.12.2023.	184	0,00000000	1.282,35
								Ukupno:	1.282,35
36.340,00					01.01.2024.	30.06.2024.			
36.340,00	P	G	B	7,50	01.01.2024.	30.06.2024.	182	0,00000000	1.355,30
								Ukupno:	1.355,30
36.340,00					01.07.2024.	31.12.2024.			
36.340,00	P	G	B	7,25	01.07.2024.	31.12.2024.	184	0,00000000	1.324,52
								Ukupno:	1.324,52
36.340,00					01.01.2025.	05.06.2025.			
36.340,00	P	G	B	6,15	01.01.2025.	05.06.2025.	156	0,00000000	955,19
								Ukupno:	955,19
UKUPNO:									23.438,88

* Napomena: Obračunate kamate uplaćuju se na žiro-račun kao i porezna obveza.

* Metoda: K - konformna, P - proporcionalna

* Tip stope: G - godišnja, M - mjesečna

* Ukamaćivanje: M - mjesečno, G - godišnje, B - bez ukamaćivanja

Ispisano: 05.06.2025 12:27:23

Kamatni list

Obračun zateznih kamata

Datum obračuna: 05.06.2025.

Vrsta prihoda:
Valuta: EUR

Osnovica	Metoda	Tip st.	Ukam.	Stopa	Razdoblje računa		Broj dana	Koeficijent	Iznos kamata
					od	do			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
16.168,13					15.05.2025.	05.06.2025.			
16.168,13	P	G	B	6,15	15.05.2025.	05.06.2025.	22	0,000000000	59,93
								Ukupno:	59,93

* Napomena: Obračunate kamate uplaćuju se na žiro-račun kao i porezna obveza.

* Metoda: K - konformna, P - proporcionalna

* Tip stope: G - godišnja, M - mjesečna

* Ukamaćivanje: M - mjesečno, G - godišnje, B - bez ukamaćivanja

ODVJETNIK
ANTE UDOVIČIĆ
SPLIT, Trg Hrvatske bratske zajednice 8/11
Tel/fax 021/239.982

FINANCIJSKA AGENCIJA
ODSIK ZA PRIJEM, EVIDENTIRANJE
I POHRANU OSNOVA ZA PLAĆANJE
ZAGREB 2

11-06-2025

PREDSTECAJNE NAGODBE
PRIMANJE I OTPREMA PROSTE
KLASA
UR. BROJ

144g

02 1487 9

10000PU 10000

0,00 EUR 2,72 EUR
145g 21106 07.06.2025. 11:23:07 1/1

FINANCIJSKA AGENCIJA d.d.
ULICA GRADA VUKOVARA 70
10 000 ZAGREB